

Bruselj, 9. junij 2026
(OR. en)

10345/26

MAR 88
TRANS 399
JAI 801
POLMAR 51

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Datum:	8. junij 2026
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	9714/26
Zadeva:	Sklepi Sveta o pristaniški strategiji EU

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o pristaniški strategiji EU, ki jih je Svet odobril na seji 8. junija 2026.

Sklepi Sveta o pristaniški strategiji EU

SVET EVROPSKE UNIJE –

OB UPOŠTEVANJU

- sporočila Komisije o pristaniški strategiji EU¹;
- sporočila Komisije o industrijski pomorski strategiji EU²;
- sklepov Sveta o sektorju vodnega prometa EU – obeti za prihodnost: naproti sektorju vodnega prometa EU, ki bo ogljечно nevtralen, brez nesreč, avtomatiziran in konkurenčen³;
- sklepov Sveta o prometu po celinskih plovnih poteh – prepoznati njegov potencial in ga spodbujati⁴;
- sklepov Sveta o industrijski pomorski strategiji EU⁵;
- sklepov Sveta o prednostnih nalogah politike EU za pomorski promet do leta 2020: konkurenčnost, razogljichenje in digitalizacija za zagotovitev globalne povezljivosti, učinkovitega notranjega trga in vrhunskega pomorskega grozda⁶;
- sklepov Sveta o evropskem paktu za oceane⁷;
- sklepov Sveta o pomorski varnosti⁸;
- izjave iz Nikozije o izboljššanju izobraževanja in usposabljanja pomorščakov in pomorščakinj ter spodbujanju enakopravne udeležbe žensk v sektorju ladijskega prometa, ki so jo podpisali ministri in ministrice Evropske unije, pristojni za pomorske zadeve –

---

¹ Dok. ST 6926/26.

² Dok. ST 6987/26.

³ Dok. ST 8648/20.

⁴ Dok. ST 15144/18.

⁵ Dok. ST 10350/26.

⁶ Dok. ST 9976/17.

⁷ Dok. ST 15807/25.

⁸ Dok. ST 9946/21.

1. sporočilo Komisije o pristaniški strategiji EU OZNAČUJE kot celovit okvir za obravnavo ključnih izzivov, s katerimi se soočajo evropska pristanišča – morska in tista na celinskih plovnih poteh – v zvezi s konkurenčnostjo, trajnostnostjo, odpornostjo, varnostjo, upravljanjem digitalizacije in socialnimi vidiki, temelječ na pristaniški politiki iz leta 2013; **POUDARJA** pomen sorazmernega in učinkovitega izvajanja ter izogibanja nepotrebnim upravnim in finančnim bremenom v skladu z načeli boljšega pravnega urejanja.
2. **POZIVA** Komisijo, naj oceni učinkovitost obstoječih forumov na ravni EU za izvajanje pristaniške strategije EU in po potrebi vzpostavi nove.
3. **PRIZNAVA**, da se v evropskih pristaniščih vsako leto pretovori več kot 74 % blaga, ki vstopa v Evropo ali jo zapušča, in da prek njih letno potuje približno 395 milijonov potnikov in potnic, kar ustvarja znatno gospodarsko vrednost in veliko delovnih mest; **POTRJUJE**, da razširjena strateška vloga pristanišč sedaj zajema tudi energetski prehod, energijo iz odobalnih obnovljivih virov energije, industrijske grozde, vojaško mobilnost in varnost, vključno z izpostavljenostjo organiziranemu kriminalu, hibridnim grožnjam in nedovoljeni trgovini, ki vplivajo na odpornost in celovitost dobavnih verig; **IZPOSTAVLJA** raznolikost pristaniških ekosistemov, vključno z geografskimi, podnebnimi in obratovalnimi značilnostmi.
4. **PRIZNAVA**, da obstajajo morska pristanišča, ki so zaradi svoje edinstvene lokacije še posebej izpostavljena zunanjim grožnjam – vojaške in geopolitične narave –, ki izvirajo iz držav zunaj EU; zato **PRIZNAVA**, da imajo morska pristanišča posebne potrebe, ki jih definirajo ti zunanji dejavniki; **POZIVA** k uporabi instrumentov EU za podporo morskim pristaniščem.
5. **PRIZNAVA**, da imajo pristanišča na celinskih plovnih poteh kot sestavni deli omrežja TEN-T posebno vlogo v smislu prispevanja k multimodalni logistiki, razogljčenju prometa in odpornosti dobavnih verig; **POZIVA** k diferenciranemu in sorazmernemu pristopu politike, ki bo odražal njihove posebne značilnosti.
6. **PRIZNAVA**, da imajo pristanišča na otokih (kot glavni institucionalni pobudniki politike Unije o otoški legi), v obalnih in najbolj oddaljenih regijah ter čezmorskih državah in ozemljih za območja, na katerih se nahajajo, strateško vlogo; **PRIZNAVA**, da so ta pristanišča še posebej izpostavljena konkurenčnemu pritisku, podnebnim in varnostnim tveganjem ter dodatnim stroškom ter da se majhna in srednje velika pristanišča, tudi v redko poseljenih regijah, soočajo s podobnimi izzivi.

7. POZIVA k ciljno usmerjeni in prožni podpori v okviru ustreznih instrumentov EU, pri čemer naj se upoštevajo posebne značilnosti teh pristanišč, vključno z njihovo vlogo pri zanesljivosti oskrbe in vojaški mobilnosti, hkrati pa naj se še naprej priznava in podpira ključna gonilna in strateška vloga evropskih pomorskih pristanišč in pristanišč na celinskih plovnih poteh v sklopu TEN-T, ob zagotavljanju ozemeljske kontinuitete in obravnavanju izzivov, ki jih imajo pristanišča v bližini vozlišč zunaj EU; POU DARJA, da je za najbolj oddaljene regije potreben sorazmeren pristop, ki terja sistematično izvajanje ocen učinka glede posledic zakonodajnih predlogov EU za te regije, zlasti za delovanje tamkajšnjih pristanišč.
8. UGOTAVLJA, da se regionalne razmere v Uniji zelo razlikujejo in lahko na različne načine učinkujejo na izvajanje pristaniške strategije EU, vključno z zimskimi razmerami, ki vplivajo na obratovanje; POU DARJA, da lahko zimske razmere v nekaterih regijah vsako leto za daljša obdobja znatno vplivajo na pristaniške in pomorske dejavnosti; POU DARJA, da sta za zagotovitev varnega in učinkovitega obratovanja v zimskem času potrebni specifična oprema in obratovalna ureditev; IZPOSTAVLJA, da je pri oblikovanju in izvajanju ustreznih ukrepov treba upoštevati te različne regionalne predpogoje, da bi podprli učinkovito in odporno izvajanje po vsej Uniji.

II. KREPITEV KONKURENČNOSTI, INOVACIJ IN DIGITALIZACIJE

9. PRIZNAVA, da je pomorska trgovina sama po sebi globalna in da na konkurenčnost vplivajo stroški, standardi in regulativni pogoji, ter IZPOSTAVLJA, da je treba zagotoviti enake konkurenčne pogoje na mednarodni ravni in obravnavati izkrivljanja, ki izhajajo iz regulativnih asimetrij in praks tretjih držav.
10. POZDRAVLJA vodilna načela, ki jih je Komisija določila za podporo EU pristaniškimi projektom v tretjih državah, in POU DARJA, da bi bilo treba pri takšni podpori temeljito preveriti konkurenčnost.
11. PRIZNAVA osrednjo vlogo pristanišč pri konkurenčnosti in odpornosti logističnih verig ter njihovo izpostavljenost mednarodni konkurenci, pri čemer je treba zagotoviti, da je pri projektih v tretjih državah, ki jih podpira EU, upoštevan morebitni vpliv na konkurenčni položaj pristanišč EU.
12. POU DARJA pomen dejavnega zmanjševanja birokracije in poenostavitve procesov ter POZIVA Komisijo in države članice, naj opredelijo in izvajajo ukrepe za poenostavitev.

13. v okviru mednarodne angažiranosti PODPIRA prizadevanja za pravičen dostop do trga ter POZIVA, naj se gospodarskim subjektom EU zagotovijo uravnoteženi in nediskriminatorni pogoji na pristaniških trgih tretjih držav.

14. POZDRAVLJA namero, da se zagotovijo smernice za ocenjevanje tujih naložb v pristanišča EU, in IZPOSTAVLJA, kako pomembno je, da se kontrole izvajajo sorazmerno, nediskriminatorno in glede na tveganja, da se uporabljajo obstoječi okviri, preprečuje podvajanje in zagotavlja pravna varnost, pri tem pa ščiti gospodarska varnost ter skuša preprečiti neupravičeno tuje lastništvo ali nadzor nad kritično pristaniško infrastrukturo in dejavnostmi, vključno s tveganji, povezanimi z infiltracijo organiziranega kriminala, zlasti če so ta relevantna za vojaško mobilnost in gospodarsko varnost Unije; v zvezi s tem POU DARJA, da je treba zaščititi privlačno naložbeno okolje za evropska pristanišča in se izogibati odvrčanju zaupanja vrednih vlagateljev; UGOTAVLJA, da je treba zagotoviti dostop do finančnih sredstev za uresničevanje naložbenih projektov v pristaniščih EU.
15. POU DARJA, da je treba v ustreznih mednarodnih forumih spodbujati interese EU v zvezi s standardizacijo pristanišč; POZIVA države članice, naj učinkovito uporabljajo obstoječe mehanizme pregleda in na ravni EU izmenjujejo relevantne informacije.
16. OPOZARJA na raznolikost modelov upravljanja pristanišč in POU DARJA, da je treba to raznolikost v celoti spoštovati.
17. PRIZNAVA vlogo, ki jo imajo pri privabljanju naložb koncesijske pogodbe in pogodbe o zakupu zemljišč, ter POZIVA, naj se nadaljuje uravnoteženi pristop politike, ki spoštuje obstoječe modele upravljanja pristanišč, pri čemer naj se zagotavljajo prožnost, odpornost, varnost, trajnostnost in dobro delovanje notranjega trga, istočasno pa spodbuja nadaljnji razvoj pristanišč z izvajanjem širokega nabora naložb.
18. PONO VNO POTRJUJE, da bodoče pobude Unije ne bi smele vplivati na nacionalne pristojnosti v zvezi z upravljanjem pristanišč ter na koncesije in okvire za rabo zemljišč v pristaniščih.
19. PRIZNAVA razvijajočo se vlogo pristaniških organov in drugih upravnih organov v sklopu pristanišč kot strateških koordinatorjev ter SPODBUJA njihov nadaljnji razvoj, sodelovanje in učinkovito delovanje v skladu z nacionalnimi strukturami upravljanja in lastništva.
20. POU DARJA pomen financiranja za osnovno pristaniško infrastrukturo, odprto za splošno rabo (kot so valolomi, poglobljanje dna dostopovnih kanalov, energija iz odobalnih obnovljivih virov energije, infrastruktura za alternativna goriva, javno dostopni pomoli ter skupni cestni in železniški dostop na pristaniškem območju), ki ima visoko javno dodano vrednost, in POZIVA Komisijo, naj pri pregledu okvira za državno pomoč te elemente upošteva, da bi podprla ekonomsko vzdržnost pristanišč in njihovo konkurenčnost. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti pristaniščem na celinskih plovni poteh in manjšim

pristaniščem ter obrobnim in otoškim pristaniškim sistemom, ki se pogosto soočajo s strukturnimi naložbenimi vrzeli in omejenimi zmogljivostmi za ustvarjanje prihodkov.

21. POZIVA Komisijo, naj pri reviziji uredbe o splošnih skupinskih izjemah prilagodi področje uporabe (vrste pomoči), pragove in odstotek intenzivnosti pomoči za pristaniško pomoč, za katero velja skupinska izjema, da bodo boljše odražali dejanske, inflaciji prilagojene stroške naložb, potrebnih za digitalizacijo, kibernetiko varnost, energetski prehod, varnost, zaščito, prehod na druge oblike prevoza in mobilnost z dvojno rabo; POZIVA Komisijo, naj zagotovi poenostavitev in pravno varnost, hkrati pa prepreči dodatno upravno breme; POZIVA Komisijo, naj zagotovi večjo intenzivnost pomoči in poenostavljene postopke za pristanišča.
22. POZDRAVLJA zavezo Komisije, da bo poenostavila regulativno breme, hkrati pa zaščitila varstvo okolja, med drugim bo revidirala delegirani akt o podnebni taksonomiji, da bi izboljšala uporabnost, in predlagano uredbo o pospežitvi okoljskih presoj, ki z digitalizacijo, krajšimi roki in kombiniranimi postopki omogočajo hitrejše presoje.
23. JE SEZNANJEN s skupnimi načeli za financiranje s strani EU in POUDARJA, da bi morala ta načela poenostaviti postopke, preprečiti dodatno birokracijo in ostati nevtralna glede modelov upravljanja in koncesijskih modelov ali pogodbenih dogovorov, da bi se spoštovala raznolikost nacionalnih sistemov, hkrati pa zagotovil pravičen dostop do možnosti financiranja za pristanišča različnih velikosti in z različno geografsko lego.
24. PONOVRNO POTRJUJE, da je treba za naložbe, ki koristijo pristaniščem EU, uporabljati različne vire financiranja. Taki viri financiranja vključujejo vire na ravni EU ter nacionalne in zasebne vire, pa tudi sredstva, zbrana v sklopu sodelovanja z nacionalnimi spodbujevalnimi bankami in finančnimi institucijami. V zvezi s tem naj bi se podprl njihov razvoj na različnih funkcionalnih področjih, kot so varnost, tudi kibernetika, obramba, energetski prehod, razogljičenje, zeleni ladijski koridorji in sodobne tehnologije, ob hkratnem izpostavljanju, kako pomembno je, da se pri zagotavljanju finančne podpore posameznim pristaniščem upoštevajo lokalne razmere, in priznavanju njihovih posebnih značilnosti, ki med drugim izhajajo iz njihove edinstvene lokacije, vključno z omejitvami zaradi otoške lege ali znatno izpostavljenostjo zunanjim grožnjam vojaške in geopolitične narave, ki lahko odločajo o posebnih naložbenih potrebah.
25. POZIVA k boljšemu usklajevanju in preglednosti med instrumenti financiranja s strani EU, da bi zagotovili prožnost, skladnost, dostopnost in usklajenost s strateškimi prednostnimi nalogami za pristanišča EU.

26. POUDARJA, da je treba okrepiti institucionalno sodelovanje pri oblikovanju in izvajanju pristaniške politike EU. To velja zlasti za področja, kot so nadzor neposrednih tujih naložb, spremljanje tržne koncentracije in usklajevanje strategije Global Gateway, ob upoštevanju vzajemno koristnih pobud, v katere so vključene tudi tretje države; obenem pa POZIVA Komisijo, naj preuči možnosti za okrepitev sodelovanja med pristanišči na ravni EU, tudi z opiranjem na obstoječe forume in po potrebi z njihovo krepitevijo, med drugim z vključitvijo notranjevarnostnih organov ter organov odkrivanja in pregona, če je ustrezno. V zvezi s tem naj bi ustvarili namenski prostor za medsebojno razumevanje in skupno ukrepanje za zaščito skupnega interesa, kar zadeva evropska pristanišča, brez poseganja v pošteno konkurenco med pristanišči in brez nalaganja novih bremen državam članicam ali Komisiji.
27. POUDARJA vse večji strateški pomen, ki ga ima spremljanje neposrednih tujih naložb v pristanišča, ki se nahajajo v tretjih državah, zlasti v pristanišča, ki so v sosedstvu Unije, ker utegnejo vplivati na konkurenčnost pristanišč v Uniji, na razvoj vozlišč za pretovarjanje, vojaško mobilnost ter odpornost in varnost dobavnih verig.
28. JE SEZNANJEN s pregledom smernic EU o združitvah in POUDARJA, da je treba ohraniti učinkovito konkurenco, hkrati pa upoštevati razvijajoče se tržne strukture, vključno z vertikalnim povezovanjem, ki lahko povečajo predvidljivost razvoja prometa in zagotovijo podporo dolgoročnim naložbenim strategijam.
29. POUDARJA pomen nadaljnjega vključevanja pristanišč v TEN-T prek okrepljenih povezav pristanišč z zaledjem, tudi v najbolj oddaljenih regijah, in prek multimodalnega povezovanja pristanišč na celinskih plovni poteh, ter POZIVA, naj se prednostno obravnava povezljivost med železnico, cestami z dvojno rabo in celinskimi plovni potmi, ob tem pa zaščitijo plovnost, zanesljivost plovni poti in obratovanje znotraj pristaniškega bazena vzdolž glavnih celinskih plovni poti, pa tudi odporne in učinkovite povezave na zadnjem delu odseka, kadar je to geografsko izvedljivo. Spodbujanje prehoda na druge oblike prevoza bi moralo biti prednostna naloga, vendar je treba tam, kjer je cesta edini razpoložljivi način prevoza, zagotoviti tudi povezljivost s cestnim omrežjem, zlasti za manjša pristanišča.
30. POUDARJA, kako sta pri infrastrukturi pomembni ustrezna zmogljivost in kakovost, ter POZIVA k okrepljenemu razvoju pristaniške infrastrukture, po potrebi tudi multimodalnih povezav in suhih pristanišč, poleg infrastrukturnih naložbenih dejavnosti, ki so neposredno usmerjene v pristanišča.

31. POUDARJA, kako pomembno je krepiti multimodalnost in vključevanje pristanišč v logistične verige ter zagotavljati razvoj in učinkovito uvajanje digitalnih in tehnoloških inovacij kot bistvenih dejavnikov za učinkovitost, odpornost in konkurenčnost evropskega pristaniškega sistema.
32. POZDRAVLJA namero Komisije, da poveča učinkovitost in digitalizacijo pristaniških dejavnosti in logističnih verig ter dodatno podpre prehod na druge oblike prevoza, obenem pa POZIVA, naj se posebna pozornost nameni statusu pristaniških območij v luči železniških dejavnosti, ki se izvajajo v njih, da bi poenostavili železniške dejavnosti znotraj pristanišč in povečali njihovo prožnost, s čimer bi skrajšali čakalne dobe in optimizirali operativne zmogljivosti, hkrati pa v celoti spoštovali zahteve glede varnosti in zaščite ter dali prednost zelenemu prehodu; POZIVA Komisijo, naj v zvezi s tem oceni ustreznost obstoječega regulativnega okvira.
33. PRIZNAVA, da javna pristanišča na celinskih plovnih poteh in javna morska pristanišča v omrežju TEN-T znatno prispevajo k multimodalni povezljivosti, odpornosti dobavne verige, energetskega prehodu, regionalni koheziji in po potrebi vojaški mobilnosti, ter POZIVA Komisijo in države članice, naj te funkcije po potrebi upoštevajo pri izvajanju ustreznih obstoječih instrumentov EU in njenih okvirov politike.
34. POZDRAVLJA predlog uredbe o vojaški mobilnosti in POZIVA k njenemu hitremu izvajanju, pri čemer naj se zagotovi ustrezna in prožna podpora za pristaniško infrastrukturo z dvojno rabo in z njo povezano opremo, vključno z učinkovitim financiranjem, ki bo odražalo sedanje razmere in vse večje povpraševanje po ustrezno pripravljeni infrastrukturi v morskih pristaniščih, ki bo sposobna upravljati strateške zaloge, vojaški prevoz in druge s tem povezane dejavnosti. OPOZARJA na pomembnost izvajanja ukrepov iz zaveze za vojaško mobilnost 2024⁹.
35. POZDRAVLJA prizadevanja, da se utrdi tehnološko vodstvo in podpre uvajanje inovacij, ter SE ZAVZEMA za jasnejše poti pri širjenju digitalnih in tehnoloških rešitev v pristaniščih.
36. SPODBUJA razvoj digitalnih pobud EU ter POZIVA k njihovem učinkovitemu in usklajenemu izvajanju, brez razdrobljenosti in nepotrebnih dodatnih zahtev.

---

⁹ Dok. ST 9225/24.

37. POZDRAVLJA razvoj smernic za souporabo podatkov in POU DARJA pomen interoperabilnosti, varstva podatkov in učinkovitih logističnih verig, hkrati pa IZPOSTAVLJA, da je treba zagotoviti, da tovrstne prihodnje smernice ne bodo ogrozile napredka, ki so ga že dosegli gospodarski subjekti in pristojni organi.
38. POU DARJA, da je treba zagotoviti skladnost med politikami in zakonodajo EU, ki vplivajo na pristanišča in povezave z zaledjem, vključno s podnebno, energetske in prometno politiko, da bi preprečili kumulativna regulativna in finančna bremena, ki bi utegnila vplivati na konkurenčnost pristanišč EU.

III. ENERGETSKI PREHOD, TRAJNOSTNOST IN ČISTA INDUSTRIJA

39. PRIZNAVA, da pristanišča postajajo strateška energetska in industrijska vozlišča ter imajo ključno vlogo pri razogljčenju in energetske prehodu evropskega gospodarstva in družbe.
40. POZDRAVLJA podporo za oskrbo z električno energijo z obale in POU DARJA, da bi si morali v zvezi z uvajanjem prizadevati za ekonomsko vzdržnost, konkurenčnost in uskladitev s povpraševanjem, pri tem pa zagotavljati preglednost cen in se izogibati nasedlim naložbam, obenem pa upoštevati tudi izzive, povezane z omrežno povezljivostjo v sklopu pristanišč TEN-T, in se strinjati, da so lahko za pristanišča na celinskih plovni poteh primernejše alternativne rešitve, kot je infrastruktura za polnjenje z obale.
41. UGOTAVLJA, da stroški OPEX¹⁰ za OPS¹¹ variirajo glede na razlike v cenah električne energije in razhajanja v operativni kompleksnosti; PODPIRA pobude za spodbujanje uporabe OPS; POZIVA države članice, naj priznajo, da je električna energija OPS strateški element energetskega prehoda, in jo kot tako v celoti vključijo v nacionalne cilje, programe podpore in načrtovanje v sklopu direktive o energiji iz obnovljivih virov¹².
42. POZIVA, naj se z akcijskim načrtom EU za elektrifikacijo podpre vodilna vloga pristanišč EU na področju pomorske elektrifikacije, vključno z okrepljenim povezovanjem omrežij.
43. POZIVA k spodbujanju rešitev za pametna omrežja, upravljanju povpraševanja in učinkoviti uporabi obstoječe infrastrukture.

---

¹⁰ Stroški poslovanja.

¹¹ Oskrba z električno energijo z obale.

¹² Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (prenovitev) <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/2024-07-16>.

44. PRIZNAVA vlogo pristanišč na področju alternativnih goriv ter čiste in nizkoogljične energije, pa tudi prispevek pristanišč TEN-T k spodbujanju zelenih ladijskih koridorjev s tretjimi državami; POZIVA k večji usklajenosti med okviri TEN-T, okviri TEN-E in nacionalnimi okviri načrtovanja, ob izrecnem upoštevanju potreb kopenskega elektroenergetskega in plinskega omrežja, povezanih z razogljičenjem pristanišč in dobavo goriva, tudi za pristaniško infrastrukturo, pripravljeno na vodik, in takšno, ki uporablja več goriv.
45. OPOZARJA, da je treba facilitirati uvajanje omrežij za pristanišča in mu dajati prednost ter zagotoviti pravočasne in učinkovite povezave za projekte, povezane s pristanišči.
46. PRIZNAVA vlogo pristanišč pri opredelitvi ustreznih pogojev, pod katerimi je mogoče alternativna nizkoogljična in brezogljična goriva praktično in varno skladiščiti, se z njimi oskrbovati in z njimi ravnati na različnih pristaniških območjih, ob upoštevanju njihovih operativnih in prostorskih omejitev, pa tudi njihove vloge pri spodbujanju in privabljanju naložb, ki ustrezajo povpraševanju (na primer na podlagi sodelovanja pri zelenih koridorjih, vozliščih in medsektorskih javno-zasebnih platformah); PRIZNAVA ključno vlogo, ki jo ima trg pri razvoju verige oskrbe s čistimi gorivi na pristaniških območjih, in POZDRAVLJA nadaljnje ukrepe za spodbujanje povpraševanja po trajnostnih gorivih, ki vodi v zagotavljanje njihove razpoložljivosti, nadgradljivosti in cenovne dostopnosti.
47. POZIVA k okrepljenemu sodelovanju med pristanišči, industrijskimi grozdi in njihovim zaledjem, da bi podprli energetske prehode, čisto industrijo in rešitve krožnega gospodarstva; obenem POZIVA k dejavni podpori za pospešeno izdajanje dovoljenj in omrežno povezljivost, da bi omogočali, da bi se ti industrijski grozdi lažje razvijali znotraj pristaniških območij ali da bi se lažje povezovali z njimi.
48. OPOZARJA, da je treba prihodke iz ETS (sistem trgovanja z emisijami) uporabljati za namene, povezane s podnebjem, in SPODBUJA države članice, naj v skladu z nacionalnimi prednostnimi nalogami podprejo razogljičenje pomorskega sektorja vzdolž celotne vrednostne verige, vključno z ladjarskimi družbami, ladjedelnici, projekti naknadnega opremljanja, proizvajalci opreme, ponudniki tehnologije, dobavitelji goriva in pristanišči; obenem države članice SPODBUJA, naj prihodke, ustvarjene z vključitvijo ladijskega prevoza v EU ETS (sistem EU za trgovanje z emisijami), uporabijo za podporo energetskega prehodu tega sektorja, vključno z obnovo flote, zelenim naknadnim opremljanjem, storitvami otoškega pomorskega prevoza, alternativnimi gorivi in pristaniško energetske infrastrukturo.
49. JE SEZNANJEN s prihajajočimi posodobitvami in pregledi zadevne zakonodaje, vključno z EU ETS in uredbo FueEU za pomorstvo, ter z njihovim pomenom za konkurenčnost

pristanišč in njihovim prispevkom k doseganju cilja Unije glede podnebne nevtralnosti in njenih podnebnih ciljev; POZIVA k usklajenemu pristopu in oceni skupnega učinka vseh novih ali revidiranih pravil.

50. JE SEZNANJEN s pomisleki, ki jih je več držav članic izrazilo glede vpliva ETS na konkurenčnost pristanišč EU, zlasti kar zadeva preusmeritev prometa, selitev virov CO₂ in premestitev naložb, ter OPOZARJA, da mora Komisija v skladu z direktivo o ETS spremljati izvajanje ETS za dejavnosti pomorskega prevoza, da bi odkrila primere izogibanja in tako že v zgodnji fazi preprečila tovrstno ravnanje; IZPOSTAVLJA, da so za zmanjšanje takih tveganj potrebni ustrezni ukrepi, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti najbolj oddaljenim regijam, upoštevajoč izpostavljenost pristanišč EU mednarodni konkurenci in njihovo vlogo v svetovnih logističnih verigah, ter otokom in obrobni regijam; POZIVA Komisijo, naj okrepi spremljanje in predlaga ciljno usmerjene popravne ukrepe, zlasti za dejavnosti pretovarjanja, hkrati pa ohrani okoljske ambicije in zagotovi skladnost z mednarodnimi okviri, kot je okvir Mednarodne pomorske organizacije (IMO); POZIVA Komisijo, naj zagotovi vso svojo podporo za sklenitev globalnega sporazuma, ki bo uresničil vse cilje, tudi konkretne, glede zmanjšanja emisij, določene v strategiji IMO za emisije toplogrednih plinov iz leta 2023, čemur naj sledijo ustrezne prilagoditve zadevne zakonodaje EU, da bi učinkovito preprečili dvojna finančna plačila in upravna bremena.
51. OPOZARJA, kako pomembno je, da se vlaganje v tehnologije in infrastrukturo, namenjene razogljičenju in energetske prehode v pristaniščih, podpira na tehnološko nevtralen način. Zato bi morala imeti pristanišča dostop do podpore, da bi se lahko spoprijela z izzivi, povezanimi z uvajanjem tehnologij čiste energije, kot je infrastruktura v sklopu plavajočih vetrnih in sončnih elektrarn ter elektrarn na valovanje za proizvodnjo čiste energije iz obnovljivih virov, s čimer bi državam članicam in deležnikom pomagali pri pridobivanju resničnega evropskega strokovnega znanja, krepitvi energetske neodvisnosti in spodbujanju zaposlovanja.
52. PODPIRA prizadevanja za poenostavitev izvajanja regulativnega okvira ob hkratnem varovanju okolja. V zvezi s tem bi bilo treba preprečevati podvajanje in zagotavljati usklajen medsektorski pristop, da se omogoča lažji razvoj pristanišč, zlasti v zvezi s postopki za izdajo dovoljenj in v skladu z načelom subsidiarnosti.
53. POZDRAVLJA razvoj okvira za odpornost proti podnebnim spremembam, vključno z orodji za oceno podnebnih tveganj; POUDARJA, da mora biti pristaniška infrastruktura odporna proti podnebnim spremembam, ob preprečevanju, da bi tveganja prešla na bližnja mesta, industrijo ali infrastrukturo; POUDARJA, da je treba razviti okvir na ravni Unije, s katerim bi ocenili podnebna tveganja v pristaniščih, vključno s sušo, nizkim vodostajem, poplavami in hidromorfološko nestanovitnostjo rek, ki vplivajo na pristanišča na celinskih plovni poteh,

ter opredelili prednostne prilagoditvene ukrepe na podlagi obstoječih politik in orodij na področju podnebja, taksonomije in odpornosti.

IV. ZAŠČITA IN VARNOST PRISTANIŠČ

54. PRIZNAVA, da je vsakovrstnih varnostnih groženj, ki zadevajo pristanišča, vse več ter da je treba okrepiti varnost in odpornost pristaniške infrastrukture.
55. POUDARJA, kako pomembno je, da se pristaniška strategija EU brezhibno sinhronizira z dejavnostmi na področju vojaške mobilnosti, da bi izboljšali, olajšali in pospešili obsežne naporitve vojaških enot in virov iz držav članic EU in tretjih držav, s tem pa poskrbeli za usklajenost s prizadevanji v okviru Nata POUDARJA tudi, da je treba zagotoviti sredstva za infrastrukturna dela v pristaniščih, ki se nahajajo na koridorjih EU za vojaško mobilnost.
56. ZATO MENI, DA JE SMISELNO razmisliti o lastniških razmerjih v zvezi z elementi pristaniške infrastrukture, da se zagotovi hiter dostop do pristaniških območij, ob upoštevanju inšpekcijskih pregledov in revizij ter premikanja vojaške opreme in drugih vprašanj, pomembnih z vidika zagotavljanja varnosti EU.
57. POUDARJA, kako pomembno je, da se v pristaniški strategiji izpostavijo nove in vse številnejše grožnje, s katerimi se soočajo pristanišča, med katerimi so terorizem, sabotaze, organizirani kriminal, korupcija, kibernetiski in hibridni napadi ter droni in drugi brezpilotni sistemi.
58. POZDRAVLJA prizadevanja za izboljšanje okvirov pomorske varnosti in za obravnavanje nastajajočih groženj. JE SEZNANJEN s prihajajočim predlogom o okviru EU za lažje sodelovanje med državami članicami pri preverjanju preteklosti pristaniških delavcev in delavk kot orodju, ki temelji na tveganju in s katerim naj bi preprečevali in zatirali organizirani kriminal in nezakonite dejavnosti. PONOVNO POUDARJA, da je treba oblikovati smernice, s katerimi bi pojasnili Mednarodni kodeks o zaščiti ladij in pristanišč (kodeks ISPS), ki je temeljni mednarodni okvir, s katerimi se obravnavajo vse večje grožnje, ki jih predstavljata organizirani kriminal in nedovoljena trgovina.
59. POZDRAVLJA pobude za boj proti organiziranemu kriminalu in korupciji, pa tudi terorizmu, sabotazam, kibernetiskim in hibridnim napadom ter dronom, ter POUDARJA pomen zaveznitva evropskih pristanišč v boju proti organiziranemu kriminalu in nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami; PODPIRA sorazmerne in učinkovite varnostne ukrepe, ki upoštevajo operativne razmere in preprečujejo nepotrebna bremena. Nova in izboljšana orodja za organe odkrivanja in pregona ter okrepljeno sodelovanje z državami zunaj EU so pomembna.
60. POZDRAVLJA okrepljeno sodelovanje s tretjimi državami in mednarodnimi partnerji za povečanje varnosti v pristaniščih, tudi v pristaniščih na celinskih plovnih poteh.

61. POZIVA k izvajanju ustrezne zakonodaje na področju kibernetске varnosti po vsej EU in k okrepljenemu sodelovanju med pristojnimi organi. To mora vključevati izmenjavo podatkov med ustreznimi (varnostnimi) organi, zlasti izmenjavo informacij med policijskimi, carinskimi, pristaniškimi in pomorskimi organi, da se izboljšajo preprečevanje, odkrivanje in učinkovito zatiranje organiziranega kriminala in delovanja drugih morebitnih sovražnih akterjev v pristaniščih; POZDRAVLJA predvideno vzpostavitev EU vozlišča carinskih podatkov za zbiranje, obdelavo in izmenjavo podatkov s carinskimi organi in med njimi ter že obstoječe evropsko okolje enotnega okenca za pomorski sektor, ki zagotavlja napredno obvladovanje tveganja, povezanega s tovorom.
62. PRIZNAVA ključno vlogo pristanišč pri vojaški mobilnosti in odpornosti, saj so nepogrešljiva pri omogočanju premikov vojaških enot in opreme, istočasno pa služijo kot ključna civilna vstopna točka za trgovino, oskrbo z energijo in povezljivost po Evropi.
63. POU DARJA, da je treba v vsakršni prihodnji pobudi za zaščito in varnost pristanišč, tudi v prihajajočem okviru za vojaško mobilnost, varnostne in vojaške zahteve skrbno uravnorežiti s kontinuiteto civilnih in komercialnih dejavnosti ter po potrebi zagotoviti prednostni dostop do pristaniških območij; PRIZNAVA, da morajo imeti pristanišča za vsak primer in za odzivanje na geopolitične pretrese dovolj zmogljivosti in finančnih sredstev.

V. SOCIALNA KOHEZIJA, SPRETNOSTI IN KAKOVOSTNA DELOVNA MESTA

64. PRIZNAVA vlogo pristanišč kot ključnih dejavnikov gospodarskega razvoja, odpornosti ter socialne in teritorialne kohezije Unije; v zvezi s tem IZPOSTAVLJA pomen majhnih in srednje velikih pristanišč, tudi tistih na otokih, v odročnih in najbolj oddaljenih regijah ter na redko poseljenih območjih, in tistih, na katerih temeljita strateška in logistična odpornost.
65. POZDRAVLJA dejstvo, da se evropska pristaniška strategija izrecno uporablja za pristanišča na celinskih plovniх poteh; IZPOSTAVLJA prispevek pristanišč na celinskiх plovniх poteh k čezmejni logistiki znotraj Evrope in k vzdrževanju dobavnih verig; POU DARJA, da so številne zahteve (npr. glede oskrbe z električno energijo z obale) v prvi vrsti prilagojene pomorskemu prevozu in da bi bilo treba v še večji meri upoštevati posebne tehnične in gospodarske parametre pristanišč na celinskiх plovniх poteh; POU DARJA pomen dostopa do instrumentov financiranja za pristanišča na celinskiх plovniх poteh; POZIVA k ustrezni zastopnosti vseh pristanišč v načrtovanem odboru na visoki ravni za pomorsko industrijo in pristanišča.

66. POZDRAVLJA, da so v pristaniški strategiji EU morska pristanišča obravnavana kot ključne vstopne točke za uvoz in izvoz blaga EU, zaradi česar močno prednjačijo pri globalni povezljivosti in konkurenčnosti Unije.
  67. POUDARJA, da so potrebni učinkoviti ukrepi za prilagajanje delovne sile, preusposabljanje in operativno usposabljanje, da bi zagotovili, da bo tehnološka preobrazba vodila v nastanek kakovostnih delovnih mest ter da se bo zaradi nje izboljšala varnost delovne sile in povečala privlačnost sektorja za ženske in mlade;
  68. POUDARJA, da je treba zagotoviti varno delovno okolje za pristaniške delavce in delavke, zlasti glede na vse večja varnostna tveganja in ključno vlogo pristanišč pri vojaški mobilnosti, ter POZIVA k rednemu usposabljanju in vajam.
-